

Svar på skriftligt spørgsmål om utmattning bland högskolestuderande i coronavardagen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 1030/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Juho Kautto /vänst.:

Hur ämnar regeringen reagera på den ökade utmattningen bland högskolestuderande under coronapandemin?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Högskolorna övergick i huvudsak till distansundervisning i mars 2020 till följd av Covid 19-pandemin. Det har också anordnats närundervisning på högskolecampus där det varit nödvändigt med hänsyn till studiernas karaktär eller progression samt möjligt med hänsyn till Covid 19-situationen. Också högskolornas, student- och studerandekårernas verksamhet för studerande har i huvudsak byggt på fjärrkontakt.

Även om det varit nödvändigt att övergå till distansundervisning har denna förändring direkta effekter för studieförutsättningarna och högskolestuderandenas välbefinnande. Det har också blivit svårare för nya högskolestuderande att knyta an till högskolegemenskapen under pandemin, samtidigt som gemenskapsandan som stöttar befintliga studerande har försvagats.

Övergången till distansundervisning har enligt utredningen *Effekterna av de exceptionella undervisningsarrangemangen på jämlikhet och likabehandling i lärande* som Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) publicerade i juni 2020 fungerat i huvudsak väl på högskolorna. Studieprestationsuppgifterna i Vipunen-datainsamlingen visar också att antalet av såväl avlagda examina som tagna studiepoäng har ökat jämfört med året innan. NCU:s ovannämnda utredning visar dock att studerandena upplever en ökad belastning och att tillgången till stöd har lett till skillnader studerandena emellan.

Effekterna av Covid 19-pandemin och distansundervisningen på studerandenas och undervisningspersonalens välbefinnande undersöktes av Åbo universitets projekt *Invest* där de i november 2020 publicerade forskningsrönen visar att inlärningen fungerade betydligt sämre med distansundervisning. Enligt undersökningen visar jämförelse med tidigare enkäter en tydligt ökad utbredning av ångest och psykisk ohälsa bland unga. Effekterna av de exceptionella omständigheterna ackumuleras särskilt hos sårbara unga. Ångest och depressionssymtom var enligt forskningsrönen vanligare bland kvinnor.

Jämlikhet och jämställdhet i fråga om utbildningen behöver särskild uppmärksamhet även under pandemin. Utmaningarna med självständiga studier och studerandenas psykiska hälsa behöver uppmärksammas när denna exceptionella situation drar ut på tiden. Studerandenas färdigheter för självständiga studier och distansstudier behöver utvecklas, och högskolorna ska erbjuda handledning i såväl studieprogression som förstärkt gemenskapsanda. Också studerandenas mentala hälsovårdstjänster behöver förstärkas. Särskilt högskolorna ska uppmärksamma de studeranden som

har inlärningsvårigheter och andra specialgrupper och tillhandahålla riktat stöd och handledning för dessa grupper.

Statsrådet strävar efter att för sin del bemöta utmaningarna som coronapandemin innebär för högskolestuderande. Undervisnings- och kulturministeriet beviljade i januari 2021 sammanlagt sex miljoner euro i särskilt stöd till yrkeshögskolor och universitet samt student- och studerandekårer till projekt som syftar till att öka de studerandenas välbefinnande och handledningen som de får. Anslaget grundar sig på 2020 års IV tilläggsbudget. I tilläggsbudgeten ingick också ett anslag till SHVS för att öka de studerandenas välbefinnande.

I projekt som finansieras av undervisnings- och kulturministeriet och som syftar till att öka de studerandenas välbefinnande och ge dem bättre handledning arbetar man bland annat med att utveckla och anordna låg tröskel-tjänster och smågrupps- och kamratstödsverksamhet, förstärka studiepsykologtjänsterna och handledningstjänsterna för högskolestuderande. Projekten löper i huvudsak i 1-2 år. Utöver uppstart och genomförande av projekt är det viktigt att tillsammans med projektaktörerna samla och dela bäst praxis som tas fram inom projekten.

Studerandenas välbefinnande påverkas också av den fysiska och psykiska tryggheten i studiemiljön. En av åtgärderna i undervisnings- och kulturministeriets åtgärdsprogram för förebyggande av mobbning som offentliggjordes i januari 2021 går ut på att förstärka trakasserikontaktpersonverksamheten på högskolorna i samarbete med Finlands studerandekårens förbund (SAMOK), Finlands studentkårens förbund (FSF) samt med högskolorna.

De slutliga effekterna av dessa exceptionella omständigheter kan bara utvärderas efter pandemin. Vi behöver också kontinuerlig uppföljning av situationen och forskning kring Covid 19-pandemins sociala effekter och samhällseffekter.

Helsingfors den 9 februari 2021

Forsknings- och kulturminister Annika Saarikko